

Godine 2007. je katolički svećenik i publicist Anto Baković objavio u Zagrebu vrlo opsežnu knjigu „Hrvatski martirologij XX. stoljeća“. Knjigu koja s fotografijama svećenika ima 1019 stranica, tiskalo je poduzeće Purvis, d.o.o., Zagreb. Autor donosi životopise 664 smrtno stradalih biskupa, katoličkih svećenika, bogoslova, sjemeništara, braće laika i časnih sestara u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori, i to Hrvata, Slovenaca, Mađara i Nijemaca u razdoblju od 1913. pa do 1998. godine. O svećenicima, sudionicima antifašističkog rata, međutim nije napisao ni retka. Tvrdi da su gotovo svi oni komunističke žrtve, stradale uglavnom u tijeku II. svjetskog rata ili nakon njega. Za znatan broj njih ne daje dokaze ili su razlozi koje navodi krajnje upitni. Uglavnom se radi o pripadnicima vlasti ili aktivnim suradnicima nacifašističke tvorevine Nezavisne Države Hrvatske (1941.-1945.). Međutim, propustio je spomenuti i jednog katoličkog svećenika jer je bio četnik, pristalica velikosrpske političke opcije. Iako za smrt pripadnika crkve prvenstveno optužuje komuniste, što u knjizi često ističe, iznijetim podacima sam i opovrgava tu tvrdnju. A

Anto Baković nije naveo koliko je ukupno bilo katoličkih svećenika, bogoslova, braće laika, fratara, časnih sestara i sjemeništara koji su u 20. stoljeću živjeli i radili na teritoriju bivše Jugoslavije, a koju je u ovoj knjizi obradio.

Važno je istaći da je apsolutno najveći broj katoličkih svećenika uspješno obavljao svoje svećeničke dužnosti u župama, i to pod vlašću narodnooslobodilačke vojske, a također i nakon rata. Znatan ih se broj neposredno uključio u obnovu ratom porušene zemlje.

Dajući životopise samo onih koji su na neki način u 20. stoljeću izgubili život, interpretirajući njihovu tragediju, autor nastoji čitaocu sugerirati da su samo katolički svećenici bili žrtve rata.

Prema relevantnim podacima ing. Vladimira Žerjavića, koji se pojedinačno i stručno bavio gubitcima u II. svjetskom ratu na teritoriju bivše Jugoslavije, vidi se da je u tom ratu izgubilo život 1,020.000 osoba. Od toga su 192.000 bili Hrvati. U odnosu na ovaj broj stradalih, na katoličko svećenstvo otpada 0,26 promila ukupnih žrtava, što dakako nije mali broj.

Nije sporno da je zaista bilo mnogo nevinih žrtava u II. svjetskom ratu i u poraću, ali to se odnosi na sve strukture društva, a ne samo na svećenike katolike. Ipak, želimo ukazati na brojne kontradikcije u djelu A. Bakovića pri iznošenju uzroka smrti čak niza svećenika.

Iz podataka biskupskog ureda Hrvatske biskupske konferencije proizlazi da je samo u Hrvatskoj 1560 župa i da ih je znatan broj u Bosni i Hercegovini i Srbiji, uz one zaposlene u uredima biskupija i nadbiskupija, te u sjemeništima, kao i redovnika-svećenika, proizlazi da je ukupan broj tih osoba nekoliko tisuća.

Tek ako se uzmu u obzir i svi ovi pokazatelji, moguće je jasnije vidjeti da katoličko svećenstvo u prošlom stoljeću nije ništa teže stradalo od drugih kategorija građana, što naravno ne znači da je tragedija manja...

Cijena knjige iznosi 40 kuna